

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2008. február 7. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t

Az ittas járművezetés vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálása során a Miskolci Városi Bíróság 9.B.2124/2006/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Miskolci Városi Bíróság a 2006. december 14-én kihirdetett 9.B.2124/2006/11. számú ítéletében a terhelt bűnösségét ittas járművezetés vétségében állapította meg, ezért őt 300 napi tétel, napi tételenként 300 forint, összesen 90000 forint pénzbüntetésre és végleges hatályú közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

Az ítélet 2006. december 14. napján jogerőre emelkedett.

Az ítéleti tényállás szerint a terhelt pszichiátriai okok miatt 100 %-os rokkant, 1969-ben szerzett „A” és „B” kategóriákra érvényes járművezetői engedélyt. A bíróságok korábban két esetben marasztalták ittas járművezetés vétsége miatt, 1 év 6 hónap „B” kategóriájú közúti járművezetéstől, majd 6 év közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetést szabtak ki vele szemben. Ezt követően más jellegű bűncselekmény elkövetése miatt 2005. június 29. napján jogerős ítélettel 2 évi, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték.

A terhelt nem szenved - és a cselekmény elkövetése idején sem szenvedett - elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben és tudatzavarban. Diszharmóniás, érzelmileg kissé színtelen, kiegyensúlyozatlan személyiség, impulzivitásra, különösen megnyilvánulásokra való hajlammal, csökkent alkalmazkodó képességgel. Én-központú, kudarctűrő képessége csökkent, korábban több alkalommal kezelték elmeosztályon, esetenként heveny kóros elmeállapot szintjét elérő psychosis miatt, betegségét időnként tudathasadásos elmebetegségnek, máskor személyiségzavarnak vélelmezték.

Személyiségzavara a cselekményt tekintve korlátozó tényezőként nem értékelhető, ittassága szokványos jellegű alkoholos befolyásoltságnak felelt meg. A terhelt Borderline személyiségzavarban szenved.

A terhelt 2005. október 30-án délelőtt szeszes italtól befolyásolt állapotban a 2505. számú közút 44800 km szelvényében vezette a tulajdonát képező, egy utassal terhelt személygépkocsit. A jármű eltúlzott sebessége miatt egy balra ívelő útkanyarulatban kisodródott a jobb oldali útpadkára, ahol megcsúszott, majd az út menetirány szerinti bal oldala melletti erdősávban a tetejére borulva állt meg. A személygépkocsi utasa 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

A terhelt vérében a cselekmény idején 2,42 ezrelék véralkohol koncentráció volt, ami közepes fokú alkoholos befolyásoltságot eredményezett. Vezetői engedélyét a helyszínen elvették.

A terhelt közlekedése során a KRESZ. 4.§ (1) bekezdés c/ pontjában és a 25.§ (1) bekezdésében írt rendelkezéseket szegte meg.

II. A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt meghatalmazott védője útján terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyet az ügyészi átirat kézhezvétele után írásbeli észrevételeivel egészített ki. A Be. 416.§ (1) bekezdés a/ és b/ pontjára alapított felülvizsgálati indítvány - nem támadva a bűnösség megállapítását - elsődlegesen a végleges hatályú járművezetéstől eltiltás mellékbüntetését sérelmezte. A Btk. 59.§ (1) bekezdésében írt feltételék megléte nélkül kiszabott végleges hatályú közúti járművezetéstől eltiltás sérti a büntető anyagi jog szabályait. Érvelése szerint az ítéletben rögzített tényállás a terhelt járművezetői alkalmatlanságának megítéléséhez szükséges tényeket nem tartalmazza, ezért abból ilyen jogi következtetést sem lehet levonni. A végleges alkalmatlanság megítéléséhez olyan igazságügyi pszichológus szakértő bevonása szükséges, aki e szakkérdésben kellő jártassággal rendelkezik. Sérelmezte, hogy az ügyészség a 10 éve történt első, ittas járművezetés miatti elítélést a jelen ügyben mérvadónak tartja, miként azt is, hogy a végleges hatályú járművezetéstől eltiltásnál nem vette figyelembe a bíróság, hogy annak milyen egzisztenciális jellegű kihatása van.

Ezért a jogerős ítélet végleges hatályú eltiltást kimondó rendelkezésének megváltoztatását, és a jogszabálynak megfelelő új határozat meghozatalát indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF. 2320/2007. számú átiratában kifejtette, hogy a védő tényállást támadó érvei a felülvizsgálati eljárásban nem vehetők figyelembe. Az irányadó tényállás szerint a terhelttel szemben a korábbi két ittas járművezetés vétsége miatti marasztalás hatástalan volt. Az ismét közepes fokú befolyásoltság állapotában vezető és balesetet okozó terhelt személyiségével kapcsolatos igazságügyi orvosszakértői megállapításokra figyelemmel a végleges hatályú járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés kiszabása anyagi jogszabálysértés nélkül történt. Ezért a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta. Képviselője a nyilvános ülésen ezzel egyezően szólalt fel.

A védő a felszólalásában az indítványban írtakat fenntartotta. Érvei alátámasztására igazolást csatolt be, amellyel azt kívánta bizonyítani, hogy a terhelt állapotában pozitív változás következett be.

A Legfelsőbb Bíróság nem találta alaposnak a felülvizsgálati indítványt.

A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható (Be. 423.§ (1) bekezdés). A felülvizsgálati indítványnak az ítéleti tényállás hiányosságát, egyes megállapításait vitató érvei a határozat érdemi felülvizsgálatát nem teszik lehetővé, ez a törvényben kizárt.

A Be. 419. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás (XV. Fejezet) szabályait az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, ezért bizonyításnak sincs helye (Be. 388.§ /2/ bekezdés). Ezért a jogerős határozat tényállásában nem szereplő, azt követően a terhelt állapotában bekövetkezett változás sem vehető figyelembe.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak a mellékbüntetés törvényességét vitató részét nem találta alaposnak.

A Be. 416.§ (1) bekezdés b/ pontja értelmében a kiszabott büntetés felülvizsgálatának akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak. Így a törvény nem ad lehetőséget, hogy a felülvizsgálati eljárás során a bíróság újraértékelje a büntetékiszabási körülményeket.

A törvényi szabályozásból és a Legfelsőbb Bíróság irányadó gyakorlatából következően a mérlegelésen alapuló döntés abban a

kérdésben, hogy a végleges hatályú járművezetéstől eltiltás alkalmazható-e vagy sem - nem tekinthető a Be.416.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati okot jelentő anyagi jogsértésnek.

A járművezetéstől el lehet tiltani azt, aki az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt, vagy bűncselekmények elkövetéséhez járművet használ (1978. évi IV. törvény 58.§ (1) bekezdés). Ennek feltételei a terhelt esetében fennállnak. A Btk. 59.§ (1) bekezdés szerint a járművezetéstől eltiltás végleges hatályú vagy határozott ideig tart. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a jármű vezetésére alkalmatlan.

Az 5/2007. BJE számú jogegységi határozattal hatályon kívül helyezett 107 BK. állásfoglalás helyébe lépő BKv. 38. II. pontja szerint végleges hatállyal a járművezetéstől az a közlekedési bűncselekményt elkövető tiltható el, aki arra személyi adottságai miatt - életkora, betegsége, a vezetésre kiható súlyos jellembeli fogyatékosága, a vezetési képesség hiánya folytán - alkalmatlan. Alkalmatlannak tekinthető az az elkövető is, akinél súlyos fokú és állandósult jellemhiba, kifogásolható életvezetési stílus észlelhető (idült alkoholizmus, korábbi ittas járművezetés miatti többszöri marasztalás).

A Be. 259.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően rövidített indokolást tartalmazó határozat tényállása - szemben a védő érveivel - tartalmazza mindazokat a tényeket, körülményeket, amelyek alapján a bíróság döntését meghozta.

A járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés kiszabása a bíróság számára nem kötelező, az csupán lehetőség. A bíróság mérlegelésén múlik, hogy a büntetés kiszabása során él-e ezzel a lehetőséggel. A bíróság mérlegelésén alapuló bármely ilyen döntés törvényesnek tekintendő.

Ezért a Legfelsőbb Bíróságnak a büntetés kiszabás felülvizsgálatára - értelemszerűen a végleges hatályú közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés megváltoztatására - a törvény nem ad lehetőséget.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a Be. 426. § alapján a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3.§ (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416.§ (4) bekezdése, az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtását a Be. 418.§ (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2008. február 7. napján

*Dr. Szabó Győző s.k. a tanács elnöke, dr. Csere Katalin s.k. előadó
bíró, dr. Katona Sándor s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*tisztviselő
Bné*